

VI BARA DRÖMDE

EN FILM AV LENA LUCKI STEIN

En gång ingick de alla i samma imperium och storslagna dröm. En dröm som på olika sätt påverkade regissören Lena Lucki Stein och familjen Khaidavs liv.

Regissören Lena Lucki Steins familj levde i början på 60-talet i Ulan Bator, Mongoliet. Staden bestod då till 90 procent av nomadtält. Lenas far var polsk arkitekt som fick i uppdrag av den polska regeringen att leda en grupp arkitekter som skulle modernisera och bygga ut Mongoliets huvudstad och förverkliga den kommunistiska drömmen om en storslagen framtid.

Efter återkomsten till Polen 1969 tvingades Lenas familj att lämna landet av på grund av politiskt sanktionerade förföljelser av judisk befolkning och familjen emigrerade till Sverige. 35 år senare åker Lena Lucki Stein tillbaka till Ulan Bator för att möta familjen Khaidav. En resa från barndomens kulissvärld till dagens Mongoliet med foto av Jan Röed och unikt arkivmaterial.

Medverkande:

Gongorin Khaidav, Mongoliets främsta operastjärna, nu 84 år men fortfarande aktiv. Efter skilsmässan från sin första fru, gifte han om sig med en ung rysk kvinna varpå hans första fru begick självmord och lämnade efter sig sonen Timurbataar och dottern Altansukh.

Timurbataar Khaidav växte upp med fadern och hans nya hustru. Han blev redan i unga år en känd popstjärna i Mongoliet som turnerade runt i Sovjet. Hans repertoar bestod i huvudsak av sovjetiska popsånger. Efter Perestrojkan i Mongoliet dalade Timurbataars karriär drastiskt.

Altansukh Khaidav, Timurbataars syster och Lena Luckis närmaste barndomsvän i Mongoliet. Efter mammans plötsliga död fick hon växa upp med sin mormor. Lenas familj hade allvarliga planer på att adoptera Altansukh och ta med henne till Polen, men då familjen hastigt tvingades lämna Mongoliet, blev det aldrig så.

Lena Lucki Stein

Född 1956 i Moskva. Växte upp i Sovjetunionen, Mongoliet och Polen med en rysk mor och en polsk far. Lena Lucki Stein är utbildad arkitekt och scenograf. Hon har arbetat med ett 30-tal teater och operaproduktioner runt om i landet. Nu arbetar hon främst med egna film- och teaterproduktioner och undervisar på Arkitektthögskolan i Stockholm.

"När mina föräldrar dog klipptes den sista länken av till mitt förflutna. Min värld stannade upp så plötsligt att jag var tvungen att vända mig om. Jag fick ett nästan fysiskt behov att återknyta till min barndom och återse platser som jag förknippade med den tiden i mitt liv.

Jag ärvde en samling av svartvita amatörfilmer från vår vistelse i Mongoliet. De öppnade portar till en avlägsen barndomstid. Bland dessa filmfragment fanns också de enda bilder jag har av Altansukh, flickan som jag så ofta lekte med i Ulan Bator.

När jag träffar familjen Khaidav idag lever skuggan av det förflutna kvar, för imperiets drömmar fick en mäktig påverkan på familjens egen historia. Jag började förstå varför man talade här om den förlorade generationen - om de som hade växt upp under den lyckliga tiden inramade i propagandas kulissvärld. Altansukh fick en självklar plats i denna epokens gemenskap, en plats som hon inte fick i sin egen familj.

Propagandas bildspråk som jag växte upp med var mycket tilltalande för ett barn. Det stod för ett rakt och enkelt budskap där framtiden var nyckelordet. Ingenstans kunde tvivlet gro sig fast eller gömmas undan ljuset. Ett löfte om lyckan. En dröm. Och som barn tror man fortfarande att drömmar kan bli sanna. För det var vi som var framtiden i en sagolik verklighet där alla skulle få plats på den gigantiska scenen.

Jag tror helt enkelt att för mig som barn/tonåring gjorde nödvändigheten att assimileras i det svenska samhället att jag trängde undan banden till delar av mitt förflutna. Att se bakåt innebar också att möta sorgen efter en stor förlust, sorgen som kunde grumla till nuet."

Lena Lucki Stein

Regi LENA LUCKI STEIN Producent ANNE MÖLLER BONDESON Fotograf JAN RÖED, STEFAN WRENFELT
Musik ZACHARIAS LUNDIN Klipp TIMO MENKE, GÖRAN GESTER
Producerad av FRONTFILM MED STÖD AV SVENSKA FILMINSTITUTET,
SVERIGES TELEVISION & KONSTNÄRSNÄMNDEN
Längd 72 MINUTER Format DIGIBETA/DIGITAL KOPIA Inspelad på 16 mm & DV

Distribution: Folkets Bio www.folketsbio.se
DVD för skolor & bibliotek: FilmCentrum www.filmcentrum.se

